

**CONSTITUTION
OF
SOCIETY OF OTOLARYNGOLOGISTS OF NEPAL
(2063 /08/19 को साधारण सभाबाट संसोधित)**

परिच्छेद १

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

- क) यस स्वसासित, गैर सरकारी नाफा रहित संस्थाको नाम “नेपाल अटोल्यारिङगोलोजिस्ट सोसाइटी” रहने छ। अंग्रेजी भाषामा यसको नाम "Society of otolaryngologists of Nepal " छोटकरीमा " SOL NEPAL" रहनेछ।
- ख) ठेगाना : यस संस्थाको केन्द्रिय कार्यालय काठमाण्डौ उपत्यकामा रहने छ। आवश्यकता अनुसार अधिराज्यभित्र क्षेत्रिय, अंचल र जिल्ला शाखा कार्यालयहरु खोल्न सकिनेछ।
- ग) प्रारम्भ : यो विधान तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

परिच्छेद २

१. परिभाषा :

- क) “समाज” भन्नाले नेपाल अटोल्यारिङगोलोजिष्ट सोसाइटी सम्फनुपर्दछ।
- ख) “विधान” भन्नाले समाजको विधान मानिने छ।
- ग) “धारा” भन्नाले विधानको धारा सम्फनु पर्नेछ।
- घ) “उपधारा” भन्नाले यस समाजको धारा अन्तर्गतको उपधारा सम्फनु पर्दछ।
- ङ) “नियमावली” भन्नाले नेपाल अटोल्यारिङगोलोजिस्टस् सोसाइटीको कार्य सम्पादन गर्न विधान अनुसार बनाइएको र सम्बन्धित अधिकार प्राप्त निकायद्वारा पारित भएको नियमहरुको संग्रह पर्दछ।
- च) “नियम” भन्नाले समाजको नियमावलीको नियमहरु सम्फनु पर्दछ।
- छ) “उपनियम” भन्नाले समाजको नियमावलीका नियम अन्तर्गतका उपनियम सम्फनु पर्दछ।
- ज) “कार्यकारिणी समिति” भन्नाले समाजको कार्यकारिणी समितिलाई सम्फनु पर्दछ।
- झ) “पदाधिकारीहरु” भन्नाले अध्यक्ष समेत ९ जनाको एउटा कार्यकारिणी समितिका सदस्यलाई सम्फनु पर्दछ।
- ञ) “साधारण सभा” भन्नाले समाजको मताधिकार प्राप्त सदस्यहरुको विधान अनुसार बोलाइएको सभा सम्फनु पर्दछ।
- ट) **Otolaryngologists** भन्नाले अत्याधुनिक र वैज्ञानिक नाक, कान,घाटीको चिकित्सा व्यवसायमा संलग्न नेपाल मेडिकल काउन्सिलको स्पेसियलिष्ट रजिस्ट्रेसनमा दर्ता भएका नाक, कान, तथा घाँटी विषयमा मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालय वा कुनै उच्च शिक्षण संस्थाबाट स्नातकोत्तर **Degree** वा **Diploma** वा सो सरहको उपाधि प्राप्त गरेको व्यक्ति भन्ने बुझिन्छ।

२. यदि यस विधानको कुनै धारा र उपधारा बाझिएमा र दोहोरो अर्थ लाग्न गएमा का.का.स. को निर्णय अन्तिम हुनेछ र आवश्यक परेमा यस विधानको व्याख्या गर्न का.का.स.ले कानूनी सल्लाहकारको मदत लिन सक्ने छ।

३. गणपूरक संख्या : यस संस्थाको सबै अगंहरूको गणपूरक संख्या यस विधानले किटान गरेको अवस्थामा बाहेक अन्य अवस्थामा सदस्य संख्याको पचास प्रतिशत हुनेछ ।

४. यस संस्थाका निर्णयहरू विधानले किटान गरेको अवस्थामा बाहेक अन्य अवस्थामा साधारण बहुमतको आधारमा गरिने छन् ।

परिच्छेद ३

यो समाज नाक, कान, घाँटी विषयका विशेषज्ञहरूको लागि अविच्छिन्न उत्तराधिकारवाला, स्वसासित, गैर सरकारी नाफा रहित र संगठित व्यवसायिक तथा वैज्ञानिक संस्था हो । यसले आफ्नो सदस्यको पेशागत हक र हितको सुरक्षा गर्ने कार्य

गर्नेछ । यो समाज कुनै पनि राजनैतिक उद्देश्यले प्रेरित हुने छैन र कुनै पनि राजनैतिक कार्यमा वा संस्थामा संलग्न हुने

छैन । कुनै कारणबश भविष्यमा यो समाज विघटन हुन गएमा यसको अधिनमा रहेको सम्पूर्ण चल अचल सम्पत्ति स्वतः

नेपाल सरकारको अधिनमा जानेछ । प्रचलित ऐन कानून तथा नेपाल सरकारको नीति निर्देशनको अधिनमा रहि यो समाजको निम्न उद्देश्य हुनेछ ।

उद्देश्यहरू :

समाजका उद्देश्यहरू देहाय बमोजिम हुनेछन् ।

क) देशमा आवश्यकता अनुसार नाक, कान तथा घाँटीको चिकित्साको विकासमा महत्वपूर्ण सहयोग गर्ने।

ख) यस समाजका आफ्ना सदस्यहरूको व्यवसायिक स्तर, व्यवहार र स्वतन्त्रता कायम राख्न प्रोत्साहन गर्ने ।

ग) यस समाजका चिकित्सा व्यवसायिहरूको दक्षता अभिवृद्धिका लागि निरन्तर प्रयत्नशील रहने र तिनीहरूबाट प्रदान गरिने सेवाको स्तरीयता उच्च राख्ने कार्य प्रति विशेष ध्यान दिदै यस व्यवसायको न्यायपूर्ण हक र मर्यादाको संरक्षण गर्ने तर्फ कटिबद्ध रहने ।

घ) नाक, कान घाँटी विषयको चिकित्सा क्षेत्रमा ज्ञान प्राप्ति र अनुसन्धानको लागि सक्दो प्रयास गर्ने । स्वास्थ्य मन्त्रालय स्वास्थ्य सेवा विभागबाट निरिक्षण हुने गरी नेपाल स्वास्थ्य परिषदबाट पूर्व स्वीकृत लिएर गर्ने ।

ङ) यस विषय सम्बन्धी पत्रिका प्रकाशन गर्ने ।

च) समय समयमा यस विषय सम्बन्धि कार्यशाला, गोष्ठी, सेमिनार , तालिम आदिको आयोजना गर्ने ।

छ) छात्रवृत्ति तथा पुरस्कार आदि समाजको निर्णय अनुसार प्रदान गर्ने ।

ज) नाक, कान, घाँटीका रोगहरू बारे जनचेतना जगाउने ।

झ) आवश्यकता अनुसार नाक, कान घाँटी तथा शल्य चिकित्सा सम्बन्धि राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संगठनहरूसंग सम्बन्ध कायम गर्ने ।

परिच्छेद ४

आर्थिक ब्यवस्था :

क) सदस्यहरूबाट उठ्ने प्रवेश शूलक र सदस्यता शूलक

ख) आजिवन सदस्यताबाट आउने एकमुष्ट रकम

ग) समाजलाई कुनै पनि श्रोतबाट प्राप्त हुने सहयोग

घ) नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदानहरू

ड) विदेशी व्यक्ति संघ संस्थाको कुनै आर्थिक सहयोग लिनु पूर्व नेपाल सरकारको पूर्व स्वीकृति लिइने छ ।

परिच्छेद ५

१. सदस्यता :

सदस्यताको योग्यता : यस क्षेत्रसंग सम्बन्धित परिच्छेद २ को “ट” मा उल्लेख भए अनुसारका व्यक्तित्वहरु र यस क्षेत्रसंग सम्बन्धित व्यक्तित्वहरु जस्तै अडियोलोजिष्ट, स्पीच प्याथोलोजिष्ट तथा कार्यसमितिबाट मनोनीत विशेष व्यक्तित्वहरु यस समाजका सदस्य हुन सक्ने छन् ।

२. सदस्यताको प्रकार :

समाजको सदस्यको प्रकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क) साधारण सदस्य : (Ordinary member)

नेपाली नागरिकता भएका नेपाल मेडिकल काउन्सिलको स्पेसियलिष्ट रजिस्ट्रेसनमा दर्ता भएका नाक, कान तथा घाँटी विशेषज्ञ चिकित्सकहरु तोकिएको शूलक तिरे पछि साधारण सदस्य हुनेछन् ।

ख) आजिवन सदस्य : (Life member)

साधारण सदस्यहरु जसले वार्षिक शूलकको रुपमा समाजले तोके बमोजिम एकमुष्ट रकम बुझाउछन् तिनलाई आजिवन सदस्य मानिनेछ ।

ग) आजिवन सहयोगी सदस्य : (Associate Life member)

नाक, कान घाँटी विषयसंग सम्बन्धित अडियोलोजिष्ट तथा स्वीच पैथोलोजिष्टहरु यस समाजको आजिवन सहयोगी सदस्य हुन सक्ने छन् । यस्ता सदस्यहरुसंग चुनावमा भोट हाल्ने अधिकार हुने छैन ।

घ) वैदेशिक सदस्य : (Foreign member)

सार्क राष्ट्र तथा बाह्य राष्ट्रको अटोल्यारीडगोलोजिस्टहरु सदस्यता शूलक तिरेर आजिवन सदस्य हुन सक्छन् ।

ड) सम्मानार्थ सदस्य : (Honorary Member)

नेपाल वा विदेशका कुनै पनि लब्ध प्रतिष्ठित व्यक्तिलाई जसले अटोल्यारीडगोलोजीको क्षेत्रमा गहकिलो योगदान पु-याएका छन् “मानको खातिर मान” स्वरुप सम्मानार्थ सदस्यता प्रदान गर्न सकिने छ । यस्ता सदस्यहरुको चयन कार्यकरिणी समितिको सर्वसमितिबाट हुनेछ। यस्ता सदस्यहरुसंग चुनावमा भोट हाल्ने अधिकार हुने छैन ।

३. प्रवेश शूलक तथा वार्षिक शूलक

आजिवन सदस्यको लागी प्रवेश शूलक तथा आजिवन सदस्य शूलक गरि जम्मा रु ५५००। (पाँच हजार पाँचसय मात्र) तोकिएको छ । त्यसै गरि आजिवन सहयोगी सदस्यको लागी प्रवेश शूलक तथा आजिवन सहयोगी सदस्यता शूलक गरि जम्मा रु ३०००। (तीन हजार मात्र) तोकिएको छ । समय समयमा का. का. समितीले उचित कारण देखाई शूलक थप घट गर्न सक्ने छ ।

४. सदस्यता प्राप्त गर्ने विधि :

क) तोकिएको ढाँचाको सदस्यता फारम भरी हालैको पासपोर्ट साइजको फोटो टाँसी प्रमाणित प्रमाणपत्रहरुको प्रतिलिपिहरु सहित समाजको सदस्यता प्राप्त २ जना सदस्यको सिफरिसमा तोकिएको प्रवेश शूलक र वार्षिक अथवा आजिवन शूलक बुझाउनु पर्नेछ ।

ख) समाजको केन्द्रिय कार्यालयमा एउटा मुख्य पंजिका (दर्ता कापी) राखिने छ । जसमा समाजको सबै किसिमको सदस्यहरुको आवश्यक व्यक्तिगत विवरणहरुको अभिलेख अनिवार्य रुपले राखिने छ

५. सदस्यको कर्तव्य :

क) समाजको सबै सदस्यहरूले यस समाजको उन्नति र हितको लागि सक्रिय योगदान पु-याउनु पर्ने छ र समाजलाई सक्षम बनाउन सहयोग पुर्याउनु पर्नेछ ।

ख) सबै सदस्यहरूले यस समाजको विधान तथा नियमको पालना गर्नु पर्नेछ ।

ग) सबै सदस्यहरूले आफ्नो व्यवसायिक योग्यता सधै उच्च स्थानमा राख्ने प्रयास गर्नु पर्नेछ र साथै आपसी सहयोग र सद्भावनाको अभिवृद्धि गर्नु पर्ने छ ।

घ) सबै सदस्यहरूले समाजले सम्पादन गर्ने कार्यक्रमहरू तथा क्रियाकलापहरूको कार्यान्वयनमा आफुले सक्दो सहयोग गर्नु पर्नेछ ।

ङ) सबै सदस्यहरूले यस समाज माथि आइपरेका संकटहरूमा एकजुट भै यस समाजको रक्षा गर्नु पर्नेछ ।

च) सबै सदस्यहरूले यस समाजलाई तिर्नु बुझाउनु पर्ने जुनसुकै शूलक पनि समय मै बुझाउनु पर्ने छ ।

६. सदस्यको अधिकार र सुविधा

क) सबै सदस्यहरूलाई समाजको सबै क्रियाकलापहरूमा भाग लिन पाउने अधिकार सुरक्षित छ ।

ख) साधारण तथा आजिवन सदस्यहरूले का.का.पदाधिकारीहरू, अध्यक्ष तथा अन्य पदहरूको लागि मत दिन तथा त्यसमा उठ्न पाउने छन् ।

ग) सम्मानार्थ वैदेशिक तथा सहयोगी सदस्यले यस धाराको (ख) मा उल्लेखित हक उपभोग गर्न पाउने छैन ।

७. सदस्यताको समाप्ति तथा निलम्बन :

समाजको सदस्यता निम्न लिखित अवस्थामा निलम्बित हुने छ ।

क) सभापति समक्ष लिखित राजिनामा दिएमा ।

ख) समाजलाई बुझाउनु पर्ने शूलक दुई वर्षसम्म पनि नबुझाएमा । यसरी सदस्यता समाप्त भएका सदस्यलाई पुनः प्रवेश शूलक, सदस्यताको वक्यौता रकम तथा समाजद्वारा तोकिएको जरिवाना लिई मात्र निजको सदस्यता नवीकरण गरिनेछ ।

ग) कार्यकारिणी समितिले अनुशासनको कारवाही गरी सदस्यता समाप्त गर्न पेश गरेको प्रतिवेदन साधारण वा असाधारण सभाबाट स्विकृत भएमा ।

घ) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसुरदार ठहराएको आधारमा साधारण वा असाधारण सभाले सदस्यता समाप्त गर्नु पर्ने देखिएमा ।

परिच्छेद ६

बन्देज :

क) वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटको मस्यौदा तथा सिफारिस साधारण सभाद्वारा अनुमोदन गराउने । नयाँ कार्यक्रमहरूको तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने । तर त्यस्ता कार्यहरू आगामी साधारण सभाबाट अनुमोदित गराउनु पर्नेछ ।

ख) समाजको सदस्य हुन चाहनेलाई सदस्यता प्रदान गर्ने ।

ग) आवश्यक छानबिन पश्चात कुनैपनि सदस्य माथि कारवाही गर्न साधारण सभामा सिफारिस गर्ने ।

घ) समाजको कार्य गर्नको लागि आवश्यकता अनुसार कर्मचारीहरू नियुक्ति गर्ने

ङ) समाजको सम्पतिको रेखदेख, सम्भार र सुरक्षा गर्ने ।

च) समाजको दैनिक क्रियाकलाप, केन्द्रिय कार्यालयको लेखा र प्रशासन सम्बन्धि कार्यभारको जिम्मा लिने र आर्थिक नियमावलीको अधीनमा रही आर्थिक कारोबार गर्ने ।

- छ) आवश्यक परेमा उपसमितिहरु गठन गरी अधिकार प्रत्यायोजन गर्न सक्ने । यसरी गठन गरिएका उपसमितिहरु कार्यकारिणी समिति प्रति उत्तरदायी हुनेछन ।
- ज) राष्ट्रिय वा अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन, सेमिनार, बैठक वा भ्रमणमा भाग लिन प्रतिनिधि मण्डलको मनोनयन गर्ने ।
- झ) समाजका सदस्यहरुको रुचिको तथा सम्बन्धित कार्यपत्र तथा जर्नल प्रकाशन गर्ने ।
- ञ) विधानको परिभाषा तथा अनुगमन गर्ने ।
- ट) सदस्यहरुको सम्पूर्ण बायोडाटा व्यक्तिगत विवरण समेत समावेश गरी सदस्यता रजिष्टरको व्यवस्था गर्ने ।
- ठ) साधारण सभाको तथा सम्मेलनहरुको विषय वस्तु तथा स्थान तोक्ने । साथै समाजको वार्षिक सम्मेलन पनि आयोजना गर्ने ।
- ड) परिस्थिति हेरी कुनैपनि सदस्यलाई समाजको प्रतिनिधि मनोनयन गर्ने । यद्यपि समाजको प्रतिनिधित्व साधारणतया अध्यक्ष तथा महासचिवले नै गर्नेछ ।
- ढ) समाजको विभिन्न बैठकहरु तथा कार्यहरु सम्बन्धि नियम उपनियमको तर्जुमा गर्ने ।
- ण) आगामि नयाँ कार्यसमिति तथा अध्यक्षको चुनावको लागि चुनाव कार्य सम्पन्न गर्न चुनाव कमिटी गठन गर्ने ।
- त) संचालित सबै कार्यक्रमहरुको मूल्यांकन तथा रेखदेख गरी अझ बढी विकास तथा उन्नतिको लागि प्रयत्न गर्ने ।
- थ) निर्वाचन आयुक्तले अध्यक्ष वा अन्य पदाधिकारीको पदमा उठ्न पाउने छैन ।

परिच्छेद ७

समाजको व्यवस्थापन :

यस समाजको संचालनको लागि दुईवटा मुख्य मुख्य अंगहरु हुनेछन ।

- क) साधारण सभा
ख) कार्यकारिणी समिति

परिच्छेद ८

साधारण सभा :

क) साधारण सभा यस समाजको सर्वोच्च निकाय हो र यसमा समाजका सबै सदस्यहरु समाहित भएका हुनेछन् । यो सभा २ वर्षमा कम्तीमा एक पटक कार्यकारिणी समितिले बोलाउने छ । साधारण सभा कार्यकारिणी समितिले आफै अथवा सम्पूर्ण सदस्य संख्याको एक तिहाई सदस्यहरुले माग गरेमा कार्यकारिणी समितिले प्रकृया पुऱ्याइ साधारण सभा बोलाउन सक्ने छ ।

ख) साधारण सभाले समाजको नियम अनुसार आधारभूत नीति निर्देशन तथा कार्यक्रमहरु सम्बन्धि निर्णयहरु गर्नेछ ।

ग) यस सभाले अध्यक्ष तथा पदाधिकारीको चुनाव गर्ने छ , साथै समाजको दैनिक कार्यसंचालन गर्न कार्यकारिणी समिति बनाउने छ ।

घ) यस सभाले कार्यकारिणी समितिद्वारा भएको कार्यहरुको समीक्षा गर्ने तथा महासचिव तथा कोषाध्यक्ष द्वारा प्रस्तुत प्रतिवेदन अध्ययन गरी पारित गर्ने छ ।

ङ) यस सभाले समाजको वार्षिक रुपमा लेखाको हिसाब किताब समीक्षा गर्न लेखा परिक्षक नियुक्त गर्ने छ । कोषाध्यक्षद्वारा कार्यकारिणी समितिको सिफारिसमा लेखा परिक्षकको नाम प्रस्तावित गर्नेछ ।

च) यस सभाले कार्यकारिणीद्वारा प्रस्तुत लेखापरिक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल गर्नेछ ।

छ) समाजको हितको लागि आवश्यक सबै काम गर्ने छ ।

ज) यस सभाले विधानको संसोधन तथा परिवर्तन कार्यकारिणी समितिले तयार गरेको आधारमा अथवा सभाको आफ्नै निर्णय अनुसार गर्न सक्ने छ । यस्तो संसोधन उपस्थित सदस्यहरूको दुई तिहाई मतबाट मात्र हुने छ ।

झ) यस सभाले कुनैपनि सदस्यलाई खराब आचरण वा अन्य कारणबाट निलम्बन गर्न सक्ने छ । तर निलम्बन गर्नु भन्दा अगाडि कार्यकारिणी समितिले सम्पूर्ण स्थितिको अध्ययन गरि स्पष्टिकरणको मौका पश्चात मात्र निर्णयमा पुग्नेछ । साधारण सभामा निलम्बनको विषयमा छलफल हुँदा सम्बन्धित सदस्यले आफ्नो स्पष्टिकरण सभा समक्ष पेश गर्न पाउने छ ।

परिच्छेद ९

कार्यकारिणी समिति :

क) समाजको दैनिक कार्य संचालनको लागि अध्यक्ष समेत गरि जम्मा ९ जनाको कार्यकारिणी समिति रहने छ ।

ख) कार्यकारिणी समितिमा अध्यक्ष -१, उपाध्यक्ष-१, महासचिव-१, सहसचिव-१, कोषाध्यक्ष-१, सहकोषाध्यक्ष-१, र सदस्य -३, पदाधिकारीहरू रहने छन् ।

ग) कार्यकारिणी समितिको प्रत्येक सदस्य अध्यक्ष प्रति उत्तरदायी हुनेछन् ।

घ) कार्यकारिणी समितिको हरेक सदस्यको पदावधि २ वर्षको हुनेछ । नयाँ कार्यकारिणी समिति निर्वाचन नभएसम्म आफ्नो कार्यभार सम्हाल्ने छ । पदावधि सकिएको ६ महिनाभित्र अनिवार्य रूपमा कार्यकारिणी समितिको निर्वाचन गरिनेछ ।

ङ) कुनैपनि सदस्य निर्वाचित भएमा कार्यकारिणीको सदस्य हुन सक्नेछ । तर एकजना सदस्यले एकै समयमा एक भन्दा बढी पदमा बस्न पाउने छैन ।

च) अ. कार्यकारिणी समितिको बैठक सामान्यतया कम्तीमा वर्षको चार पटक बस्ने छ । यस बैठकको लागि अध्यक्षको स्वीकृति लिई महासचिवले एक हप्ता अघि नै मिति, समय, स्थान र विषय खुलाई सूचना गर्ने छन् ।

आ. कार्यकारिणी समितिको आकस्मिक बैठक ७२ घण्टाको सूचना दिई बोलाउन सकिनेछ ।

छ) कार्यकारिणी समितिको सदस्यको कुनै स्थान रिक्त भएमा ६ महिना भित्र सदस्यहरूमध्येबाट कार्यकारिणी समितिको सिफारिसमा अध्यक्षले मनोनयन गर्ने छ । यस्तो अवस्थामा निज सदस्यको कार्य अवधि बाँकी अवधिको लागि मात्र रहने छ । यदि दुई तिहाई कार्यकारिणी सदस्यहरूको स्थान रिक्त भएमा अध्यक्षले निर्वाचन समिति खडा गरि निर्वाचन द्वारा तिन महिना भित्र रिक्त स्थानको पूर्ति गर्नु पर्ने छ ।

कार्यकारिणी समितिको काम र कर्तव्य :

का.का.स. को कार्य र कर्तव्य देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क) सभाद्वारा पारित भएका योजना तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन गर्ने ।

ख) समाजको औपचारिक प्रतिनिधित्व गर्ने ।

ग) सदस्यहरूको पेशागत हितको संरक्षण र सुविधाको लागि सम्बन्धित निकायहरूसंग सम्बन्ध स्थापित गरी आवश्यक कारवाही गर्ने ।

घ) समाजको नियम र विधान अन्तर्गत रही समाजको दैनिक कारवाही संचालन गर्ने ।

ङ) समाजको दैनिक प्रशासन र कार्य संचालनको लागि कर्म चारी तथा आर्थिक नियमावली बनाई लागू गर्ने तर यस्ता नियमहरू यस विधानको परिधिभित्र रहनु पर्नेछ ।

च) कार्यकारिणी समितिको कुनै सदस्यको स्थान विचमा रिक्त हुन आएमा साधारण सभा नभएसम्मका लागि संस्थाको सदस्य मध्येबाट सदस्य मनोनित गर्ने ।

परिच्छेद १०

पदाधिकारीहरूका काम र कर्तव्यहरू :

१. अध्यक्ष

- क) अध्यक्षले समाजको वैधानिक नेतृत्व गर्ने छ ।
- ख) अध्यक्षले कार्यकारिणी समिति तथा साधारण सभामा अध्यक्षता गर्नेछ ।
- ग) कार्यकारिणी समितिको बैठकमा विवादको स्थिति परि मत बराबर भएमा अध्यक्षले आफ्नो निर्णायक मत दिन सक्ने छ ।
- घ) समाजको सम्पूर्ण सम्पत्तिको संरक्षण रेखदेख गर्ने र नियन्त्रण गर्ने ।
- ङ) सदस्य तथा कर्मचारीहरूलाई आवश्यक निर्देशन दिने ।
- च) आवश्यक देखेमा मिति, समय, स्थान र विषय तोकेर ७२ घण्टाको सूचना दिई कार्यकारिणी समितिको आकस्मिक बैठक बोलाउन सक्ने छ ।
- छ) अध्यक्षले एक तिहाई सम्पूर्ण सदस्यहरूबाट आकस्मिक साधारण सभाको लिखित माग भएमा, गरेमा बैठक बोलाउन सक्ने छ ।
- ज) समाजको कुनैपनि कार्यक्रमहरू नियम उपनियम अनुसार तथा सम्बन्धित निकायको निर्णय अनुसार भए गरेको तथा कार्यान्वयन भए नभएको हेरचाह गर्नु पर्ने अध्यक्षको कर्तव्य हुन्छ ।
- झ) यदि कोही पदाधिकारीहरू अनुपस्थित भएमा अध्यक्षले कार्यकारिणी समिति मध्येबाट अनुपस्थित सदस्यले गरि आएको पदको कार्यभार सम्हाल्न अह्राउन सक्नेछ ।
- ञ) अध्यक्षले समाजको भलाई खातिर विधानमा तोकिएको कुरा बाहेक केहि थप उत्तरदायीत्व वहन गर्नु पर्ने कार्य गर्न, समितिका सदस्यलाई वा साधारण सदस्य मध्ये कसैलाई लागि तोक्न सक्नेछ ।
- ट) समाजका कार्यक्रम तथा गतिविधि कार्यान्वयन गर्नका खातिर कार्यकारिणीका सदस्यहरू अध्यक्ष प्रति उत्तरदायि हुनेछन् ।

२. उपाध्यक्ष

- क) अध्यक्षको अनुपस्थितिमा अध्यक्षको काम गर्ने ।
- ख) अध्यक्षको कार्यहरू मध्ये अध्यक्षज्यूबाट प्रत्यायोजन भएका कार्यहरू गर्ने ।

३. महासचिव

- क) अध्यक्षको निर्देशनमा कार्यकारिणी समिति तथा साधारण सभाको बैठक बोलाउने ।
- ख) कार्यालयको दैनिक प्रशासकिय कार्यहरूको रेखदेख नियन्त्रण, पत्र व्यवहार र निर्देशन दिने ।
- ग) कार्यकारिणी समिति तथा साधारण सभाले कार्यान्वयनका लागी पारित गरेका अभिलेखहरूको माइन्ट बुक राखी सो मा विस्तृत विवरण सहितको अभिलेख (रेकर्ड) राख्ने जिम्मेवारी वहन गर्ने ।
- घ) अध्यक्षको निर्देशानुसार कार्य सम्पादन गर्ने ।
- ङ) कार्यकारिणी समिति तथा साधारण सभाले पारित गरेका निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।
- च) समाजको पत्राचारहरूको सम्पूर्ण दायित्वहरू वहन गर्नु पर्ने ।
- छ) महासचिवले आफ्नो केहि कार्यहरू सहसचिवलाई हस्तान्तरण गर्न पाउने छ ।
- ज) समाजको वार्षिक प्रतिवेदन कार्यकारिणीको तर्फबाट साधारण सभामा पेश गर्ने । वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा गरी सभामा पेश गर्ने । वार्षिक कार्यक्रमको तर्जुमा गरी कार्यकारिणी समितिको तर्फबाट साधारण सभामा पेश गर्ने ।
- झ) महासचिव तथा सहसचिव कुनैपनि सब कमिटिहरूको पदेन सदस्य सचिव हुने ।

४. कोषाध्यक्ष

- क) समाजको सम्पूर्ण सम्पतिहरू नगद तथा आर्थिक कारोबारहरूको जिम्मा लिने ।
- ख) सदस्यता तथा अन्य शुल्क सम्बन्धि सबै पत्राचार गर्ने ।

- ग) समाजको आय व्ययको हिसाब खाताहरु सही तवरले सम्बन्धित निकायहरुको निर्णय अनुसार लेखा अभिलेख राख्नु पर्ने प्रति जिम्मेवारी हुने ।
- घ) निजले लेखा सम्बन्धि सम्पूर्ण कारोबारहरुको अभिलेख तथा सम्पतिहरुको सम्पूर्ण विवरण सहितको लेखा सुनियोजित तथा सुव्यवस्थित तवरले राख्ने ।
- ङ) निजले हरेक आर्थिक वर्षको समाप्ति पछि लेखा परीक्षण गराउने ।
- च) निजले वार्षिक आर्थिक रिपोर्ट, लेखापरिक्षणको रिपोर्ट तथा आगामी वर्षको लागि बजेट का.का. को तर्फबाट साधारण सभामा पेश गर्ने ।
- छ) निजले आफ्नो केही कार्यहरुको दायित्व सहकोषाध्यक्षलाई सुम्पन सक्ने ।

५. सहसचिव

- क) महासचिवद्वारा गरिने कार्यहरु निजले अख्तियार दिएमा गर्ने । महासचिवको एक हप्ता भन्दा लामो अनुपस्थिति भएमा वा निजले राजीनामा दिएमा अर्को व्यवस्था नभए सम्म महासचिवको कार्यभार सम्हाल्ने ।
- ख) महासचिवको अनुपस्थितिमा महासचिवको सम्पूर्ण जिम्मेवारी वहन गर्ने ।

६. सहकोषाध्यक्ष

- क) कोषाध्यक्षको तोकिएको तथा प्रायोजित कार्यहरु सम्पादन गर्ने काममा सहायता र सहयोग गर्ने ।
- ख) कोषाध्यक्षको अनुपस्थितिमा निजको काम गर्ने ।

७. सदस्यहरु

- क) पदाधिकारीहरुको कर्तव्य निर्वाहमा मदत पुर्याउने ।
- ख) अध्यक्षको निर्देशानुसार तोकिएको कार्यहरु गर्ने ।
- ग) समाजको हितको विषयमा चासो राखी कार्यहरु गर्ने ।

८. लेखापरीक्षक

नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त लेखा परिक्षकद्वारा लेखा परिक्षण गराईनेछ । सो को प्रतिवेदन प्रत्येक वर्ष स्थानीय अधिकारी समक्ष पेश गरिनेछ ।

परिच्छेद ११

निर्वाचन प्रक्रिया :

- क) सम्पूर्ण मतदान कार्य गोप्य मतहरुद्वारा गरिनेछ ।
- ख) यस निर्वाचनको लागि ३ सदस्य भएको एक समिति गठन गरिने छ । निर्वाचन समितिका पदाधिकारीहरुले आफ्नो भोट दिन पाउने छन्, तर कुनै पनि पदमा उठ्न पाउने छैनन् । तीन जना सदस्यहरुमध्येबाट एक जना प्रमुख निर्वाचन आयुक्त हुने छन् ।
- ग) निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचन सम्बन्धि विषयमा गरेका निर्णय अन्तिम हुनेछ ।
- घ) निर्वाचन समितिले कार्यकारिणीको सिफारिसमा बनाएको नियम अन्तर्गत नियम भित्र रहि कार्य गर्नेछ ।

परिच्छेद १२

अविश्वासको प्रस्ताव :

- क) कार्यकारिणी समिति वा त्यसको कुनै सदस्य माथि साधारण सभामा अविश्वासको प्रस्ताव पेश गर्न

सकिनेछ ।

- ख) अविश्वासको आरोप लागेको सदस्यलाई अग्रिम सूचना सहित सफाईको मौका दिइनेछ ।
- ग) निर्वाचन भएको ६ महिना भित्र अविश्वासको प्रस्ताव पेश गर्न सकिने छैन ।
- घ) सम्बन्धित सभाको सम्पूर्ण सदस्य संख्याको एक चौथाई सदस्यहरूको हस्ताक्षर नभएमा त्यस्तो प्रस्ताव पेश गर्न सकिने छैन ।
- ङ) अविश्वासको प्रस्ताव पारित भएमा जसको विरुद्धमा अविश्वासको प्रस्तावको पारित भएको हो सो व्यक्ति आफ्नो पदबाट हट्नेछ ।
- च) अध्यक्ष विरुद्ध पेश भएको प्रस्ताव माथि छलफल हुँदा बैठकमा उपस्थिति उपाध्यक्षले बैठकको सभापतित्व गर्नेछ ।
- छ) उपस्थित सदस्य संख्याको दुईतिहाई मत प्राप्त नभएमा त्यस्तो प्रस्ताव पारित भएको मानिने छ ।

परिच्छेद १३

विधान संसोधन :

समाजको विधान संसोधन गर्न आवश्यकता पर्न आएमा सो कुरा साधारण सभा भन्दा १५ दिन अघि पेश गर्नु पर्ने छ । यस्तो प्रस्ताव कार्यकारिणी समितिले आफ्नो रायसाथ साधारण सभामा पेश गर्ने छ । सभाका सम्पूर्ण सदस्यहरूको दुई तिहाई बहुमतले पारित गरेमा मात्र विधान संसोधन गरिनेछ । स्थानिय अधिकारीको स्वीकृत पाएपछि संसोधन लागु हुनेछ ।

परिच्छेद १४

आर्थिक नियमावली :

- क) सबै श्रोतहरूबाट प्राप्त रकम आम्दानी स्थानिय बैंकमा जम्मा गरि समाजको नाममा राखिने छ ।
 - ख) समाजको खाता संचालन अध्यक्ष, महासचिव र कोषाध्यक्ष मध्ये कुनै दुईको हस्ताक्षरबाट हुनेछ ।
 - ग) सबै कारोबारहरू चेक मार्फत गर्नु पर्ने छ, तर सानो नगदी कोषको हकमा यो लागुहुने छैन ।
 - घ) सम्पूर्ण खरिद प्रक्रियाहरू नियमको परिधि भित्र रही सम्पादन गर्नु पर्ने छ ।
 - ङ) सम्पूर्ण खर्चहरू तोकिएको कार्य सम्पादन तथा परिधि भित्र रही, तोकिएको कार्य सम्पादन तथा बजेट भित्र रहि गर्नु पर्ने छ । बजेटको रकम कार्यकारिणीले तोकिएको हुनु पर्नेछ ।
 - च) आकस्मिक घटना परेमा अध्यक्षले रु १०,०००। - (दश हजार रुपैया मात्र) मा नबढाई खर्च गर्न सक्ने छ ।
 - छ) कार्यकारिणी समितिले तोकिएको बजेट शीर्षक भित्र नपरेमा उक्त खर्चको रकम आगामी साधारण सभाको बैठकमा राखि अनुमोदन गराउनु पर्नेछ ।
- निष्कृत्य : यो विधानमा जे सुकै लेखिएको भए तापनि प्रचलित कानूनसंग बाभिएमा बाभिएको कुराहरू स्वतः निष्कृत्य हुने छ ।

परिच्छेद १५

थप प्रावधानहरू :

- क) यदि साधारण सभामा बैठक संचालन गर्न आवश्यक गणपूरक संख्या नपुग भएमा १।३ मात्र सम्पूर्ण सदस्यहरूको गणपूरक संख्या पुगेमा साधारण सभा संचालन हुनेछ । यद्यपि यस्तो सभाले विधान संसोधन, चुनाव तथा अन्य नीतिगत कुराहरू निर्णय लिन सक्ने छ ।
- ख) अधिराज्यको कुनै पनि भागमा यस समाजका शाखाहरू खोल्न सकिने छ । शाखा संचालन गर्नको लागि छुट्टै नियमावली आवश्यक परेमा कार्यकारिणी समितिले विधानको परिधिभित्र रहि यस्तो नियम तयार गरि लागु गर्न सक्नेछ ।

विघटन :

कुनै कारणबश भविष्यमा यो समाज विघटन हुन गएमा यसको अधिनमा रहेको सम्पूर्ण चल अचल सम्पत्ति स्वतः नेपाल सरकारको अधिनमा जानेछ ।

छाप :

यस संस्थाको प्रयोग गर्ने छाप अनुसूची १ बमोजिम हुने छ ।